

ONDERZOEK:
Bottelare, Diepestraat 1

Voorliggend document is een:

Melding vooronderzoek	
Verslag van resultaten	+
Programma van Maatregelen	
©Niets uit deze uitgave mag worden veeleelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Hembyse Archeologie.	

INHOUDSOPGAVE

1	Situering binnen het archeologietraject	2
2	Inhoud en opbouw van het document	3
3	Bijlagen.....	3

2 Inhoud en opbouw van het document

Het voorliggende document bevat volgende onderdelen:

DEEL 1	Administratieve fiche	+
DEEL 2	Beschrijving van het onderzoeksgebied	+
DEEL 3	Onderzoeksopdracht: bureaustudie	+
DEEL 4	Onderzoeksopdracht: landschappelijke boringen	
DEEL 5	Onderzoeksopdracht: prospectie met ingreep in de bodem	
DEEL 6	Assessment van landschappelijke data	+
DEEL 7	Assessment van aardkundige data	+
DEEL 8	Assessment van historische data	+
DEEL 9	Assessment van archeologische data	+
DEEL 10	Synthese en waardering	+
DEEL 11	Omschrijving van de maatregelen	

3 Bijlagen

Het voorliggende document is voorzien van volgende bijlagen:

BIJLAGE 1	Inventaris (plannen)
BIJLAGE 2	Boorrapporten Hembyse bvba
BIJLAGE 3	Boorrapporten extern (DOV, ...)
BIJLAGE 4	Geplande toestand van het onderzoeksgebied: plannen, sneden, ruimtelijke visie, ...
BIJLAGE 5	Foto's van het plaatsbezoek

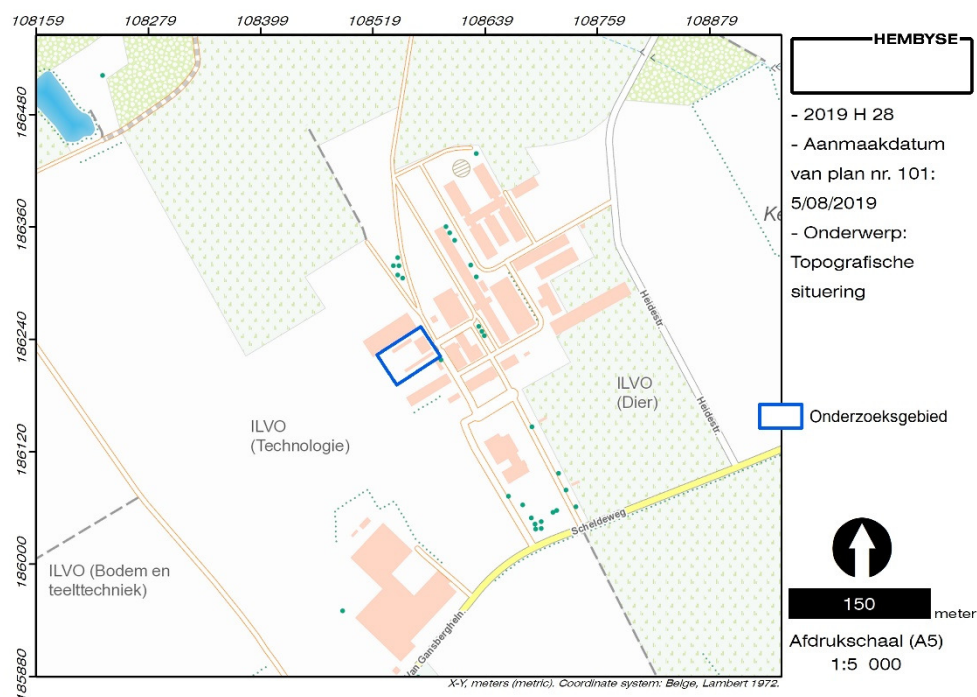
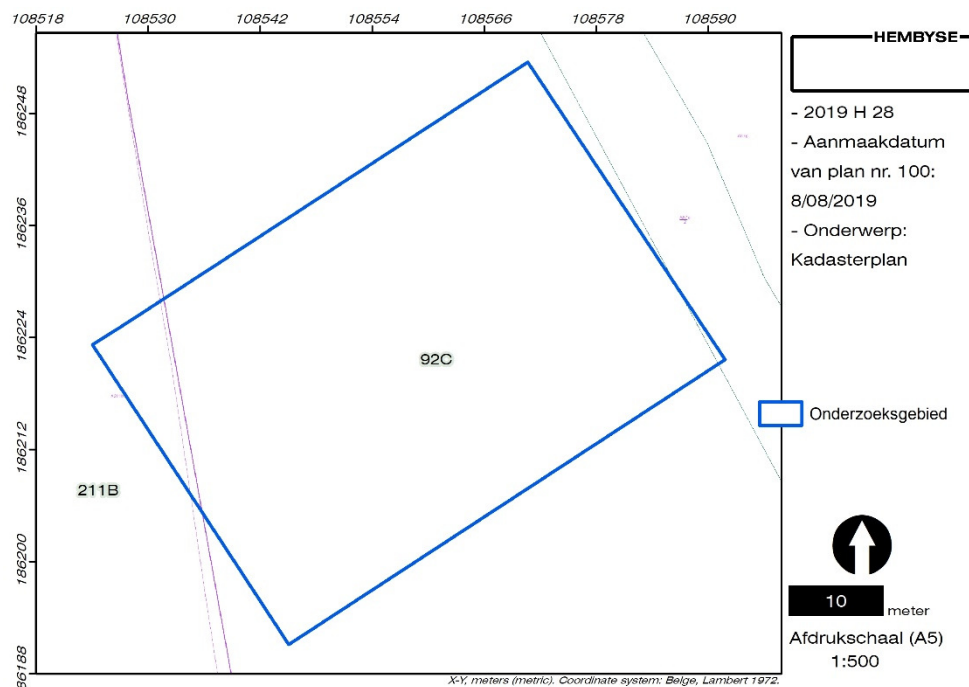
ONDERZOEK:
Melle, Dier 68

ONDERDEEL	1
Administratieve fiche/~~Privacy~~fiche	
<i>©Niets uit deze uitgave mag worden veeelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Hembyse Archeologie.</i>	

INHOUDSOPGAVE	
1	Situering van het onderzoek 2
2	Projectcodes 4
3	Betrokken actoren..... 4
4	Bewaring van de data 5
Figuur 1.	Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de kadasterkaart en de topografische kaart. 3
Figuur 2.	Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de Vlaamse gemeenten en de IOED's..... 6

1 Situering van het onderzoek

Gewest	Vlaams Gewest		
Gemeente	Melle/ Merelbeke		
Deelgemeente	nvt		
Straat en straatnummer	Scheldeweg 68		
Kadastrale situering	Afdeling	Melle/Afd.	3
		Gontrode	
		Merelbeke/Afd.	3
		Lemberge	
	Sectie	Gontrode/Sie. A Lemberge/Sie. A	
	Percelen	Gontrode/ 92C Lemberge/ 211B	
Lambert 72-coördinaten	NW	X: 108523,696 x Y: 186223,079 m	
	ZO	X: 108591,483 x Y: 186221,492 m	
Oppervlakte	2131,68 m²		0,21 ha
Oppervlakte bodemingreep	2131,68 m²		0,21 ha
Datum van toekenning van de opdracht	4 juli 2019		
Wettelijk kader	Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014.		
Opgemaakt volgens CGP	Versie 4.0		
Duur van het onderzoek	3 werkdagen		
Kostprijs van het onderzoek (privacyfiche)			

Figuur 1. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de kadasterkaart en de topografische kaart.

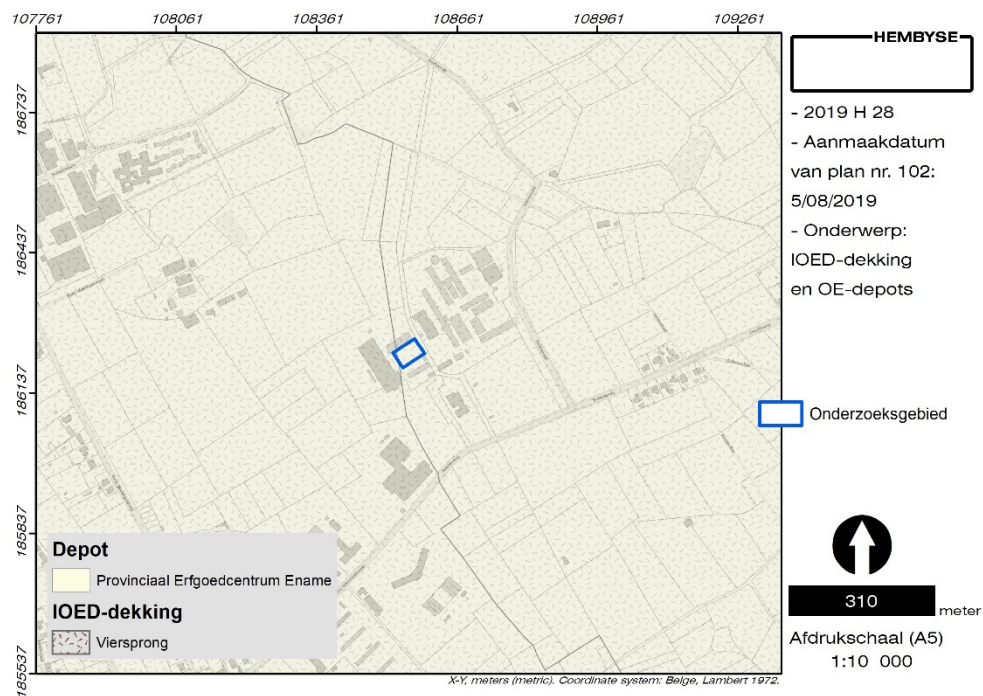
2 Projectcodes

Bureaustudie	2019 H 28
Landschappelijke boringen	n.v.t.
Verkennde boringen	n.v.t.
Waarderende boringen	n.v.t.
Prospectie met ingreep in de bodem	n.v.t.
Opgraving	n.v.t.
Interne projectsigle Hembyse bvba	MEL-D68

3 Betrokken actoren

Erkend archeoloog (rechtspersoon)	Hembyse bvba (OE/ER/Archeoloog/2017/00193)	
Erkend archeoloog (natuurlijk persoon)	Bart De Smaele (OE/ERK/Archeoloog/2015/00070)	
	Hadewijch Pieters (OE/ERK/Archeoloog/2017/00168)	
Geraadpleegde (regio)specialisten	Nvt. Het betreft een archeologienota met beperkte samenstelling.	
Initiatiefnemer (privacyfiche)		
	Privaatrechtelijk	Publiekrechtelijk
Omgevingsvergunning:	Stedenbouwkundige handelingen	~~Verkaveling van gronden~~

Plaats en jaar van uitgave	Gent, 2019
Wettelijk depot	ISSN 2566-2732
Onderzoeksrapport Hembyse Archeologie, volgnummer:	99
Bibliografische referenties	De Smaele B. & Pieters H., 2019. <i>Archeologienota met beperkte samenstelling voor de overkapping van een kalverplein aan de Scheldeweg 68 te Melle</i> , Onderzoeksrapport Hembyse Archeologie 99, Gent.
Bewaring van archief en ruwe data	Hembyse bvba Kastanjestraat 26, 9000 Gent
Zakelijkrechthouder van het archeologisch ensemble (privacyfiche)	██ ██ ██ ██
Bewaring archeologisch ensemble	Hembyse BVBA (tijdelijk depot)
Gebruiker van het archeologisch ensemble	Hembyse BVBA
Bevoegde Onroerendergoedgemeente/IOED	Viersprong
Bevoegd Onroerend Erfgoeddepot (definitieve bewaarplaats van het archeologisch ensemble)	Provinciaal Erfgoedcentrum Ename

Figuur 2. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de Vlaamse gemeenten en de IOED's.

ONDERZOEK:
Melle, Dier 68

ONDERDEEL	2
Beschrijving van het onderzoeksgebied	
<i>©Niets uit deze uitgave mag worden veeelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Hembyse Archeologie.</i>	

INHOUDSOPGAVE

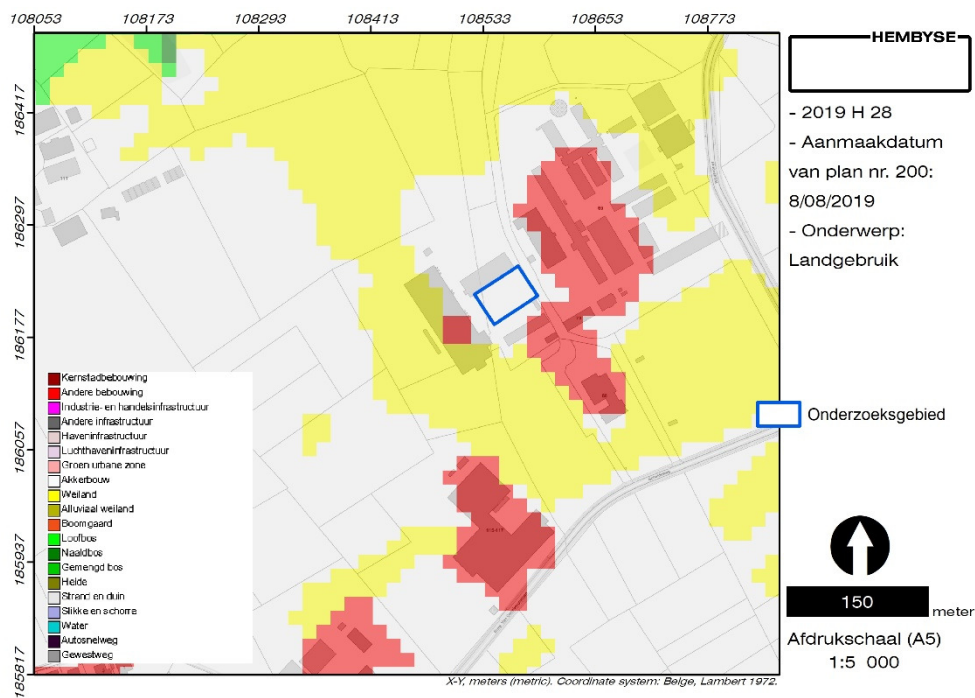
1	Beschrijvend gedeelte.....	2
1.1	Huidige situatie: landgebruik	2
1.2	Huidige situatie: bodembedekking	3
1.3	Ruimtelijke ordening, gewestplan.....	4
1.4	Beschrijving geplande werken.....	5
1.5	Impact op het archeologietraject	7
2	Tussentijds besluit.....	8
3	Bibliografie	9
4	Lijst van figuren, gebruikt in deel 2.....	10

1 Beschrijvend gedeelte

1.1 Huidige situatie: landgebruik

De huidige fysieke situatie van het onderzoeksgebied dient te worden onderzocht om het archeologietraject correct te bepalen. Met andere woorden: welke impact heeft het huidige bodemgebruik op het archeologietraject ?

Het onderzoeksgebied bevindt zich in een eerder ruraal gebied op de grens tussen Melle in het noordoosten en Merelbeke in het zuidwesten.

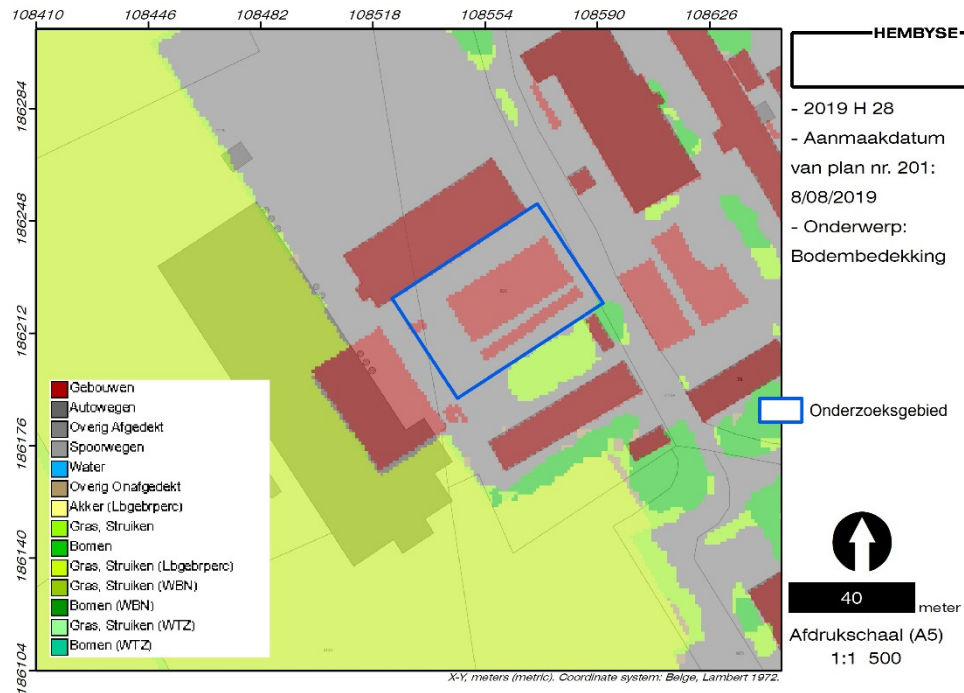
Figuur 1. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van het bodemgebruiksbestand van de regio.

Het onderzoeksgebied zelf wordt volledig gekarteerd als een zone voor akkerbouw, wat neerkomt op een bodem die gebruikt wordt in een of ander rotatiesysteem waarbij jaarlijks gewassen worden geoogst, inclusief braakland.

Het werkelijke landgebruik kan echter worden afgeleid van de meer recente bodembedekkingskaart voor Vlaanderen.

1.2 Huidige¹ situatie: bodembedekking

Op de bodembedekkingskaart is de 21^e-eeuwse situatie grafisch weergegeven, weliswaar op een meer gedetailleerde manier, al is de situatie ondertussen reeds gewijzigd (cf. infra).

Figuur 2. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van het bodembedekkingsbestand. Onder: zicht op het onderzoeksgebied tijdens de controleboringen.

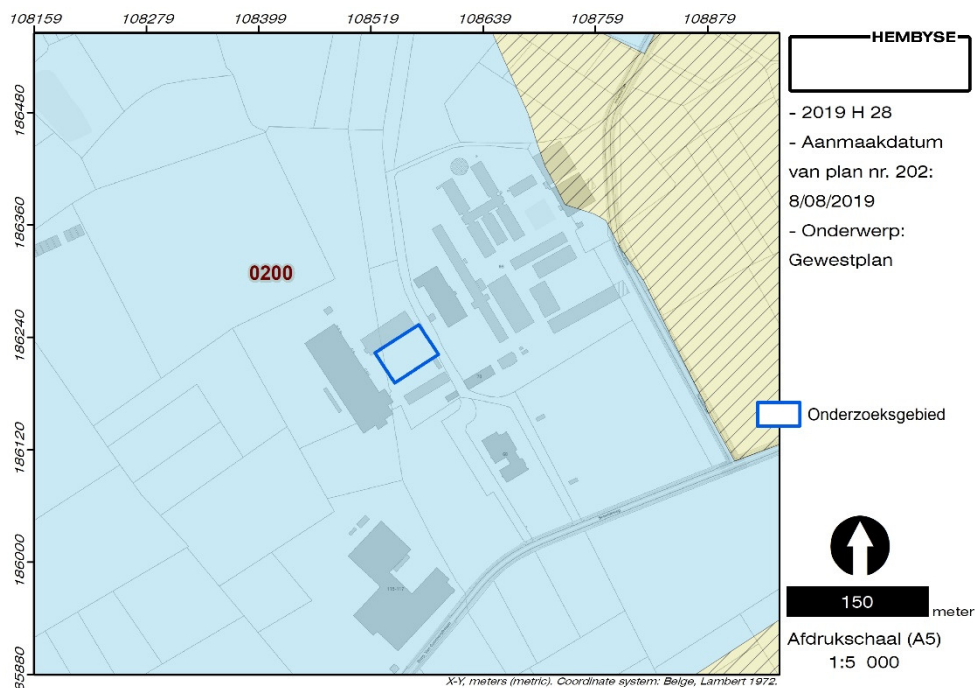
Het onderzoeksgebied maakt deel uit van de site “Dier 68” van het Instituut voor Landbouw-, Visserij- en Voedingsonderzoek waar het proefbedrijf voor grootvee

¹Ten tijde van gunning.

zich bevindt. Het complex bestaat uit kantoorgebouwen, loodsen, stallen en tussenliggende verhardingen. Aan de noordzijde bevindt zich een bindstal; aan de zuidzijde een grasplein. Binnen het onderzoeksgebied zelf wordt een gebouw gekarteerd: het betreft een oude stal die werd afgebroken in 2016. In afwachting van een definitieve invulling werd de ontstane bouwput opgevuld met zeefzand. Heden bestaat het onderzoeksgebied grotendeels uit een grasplein.

1.3 Ruimtelijke ordening, gewestplan

Het projectgebied valt binnen het gewestplan 'Gentse en Kanaalzone', dat dateert uit 1977. Het onderzoeksgebied bevindt zich volgens dat gewestplan volledig in een gebied voor gemeenschapsvoorzieningen en openbare nutsvoorzieningen (code 0200).

Figuur 3. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van het Gewestplan.

Het Gewestplan is een verouderd planningsinstrument dat van kracht is op die plekken waar het niet vervangen werd door een nieuwer plan. De meest recente gewestplannen dateren van het jaar 2000. Hierna zijn de bestemmingen van het gewestplan op vele plaatsen gewijzigd door de opmaak van “ruimtelijke uitvoeringsplannen” (RUP, PRUP, BPA, ...). Voor het huidige onderzoeksgebied zijn er geen dergelijke plannen opgemaakt, wat betekent dat het oorspronkelijke gewestplan nog steeds van kracht is.

Binnen het kader van deze bestemming wenst de initiatiefnemer een kalverplein aan te leggen. Hiervoor is een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen vereist.

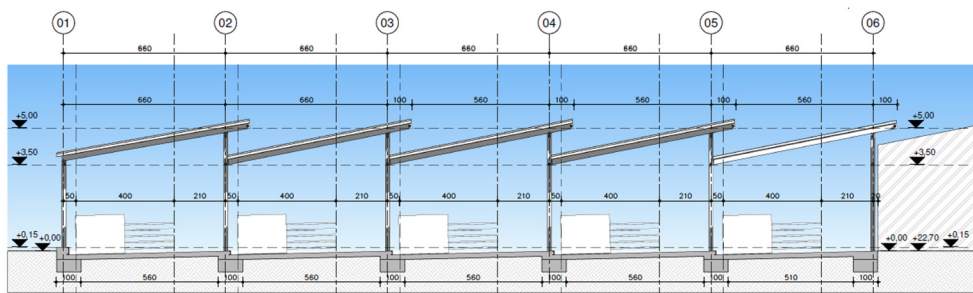
1.4 Beschrijving geplande werken²

De geplande werkzaamheden waarvoor een omgevingsvergunning wordt aangevraagd, kaderen in de uitbreiding van de bestaande veehouderij. Het gebied waarbinnen de geplande werken plaatsvinden bevindt zich **buiten een vastgestelde archeologische zone**; de perceelsoppervlakte bedraagt meer dan 3000m² en de geplande bodemingreep bedraagt meer dan 1000m². Het onderzoeksgebied bevindt zich volledig buiten woon- of recreatiegebied, het betreft een publiekrechtelijke aanvrager en het onderzoeksgebied heeft een **oppervlakte van 2131,68m²**.

De geplande werkzaamheden behelzen:

- Het aanleggen van een nieuwe verharding die wordt aangesloten op de bestaande verharding
- Het overkappen van het nieuwe “kalverplein”. Heden staan er binnen de verharde delen iglo’s voor kalveren (kleine plastic iglo’s waarin telkens één jong dier wordt opgekweekt) in open lucht. Deze dienen overdekt te worden, de theorie van een kalverplein is als volgt: *“Uitgangspunt was buitenhuisvesting in iglo’s om daarmee een zo laag mogelijke infectiedruk voor de jonge dieren te creëren. Daarnaast is er goed nagedacht over de ondergrond waarop de iglo’s zijn geplaatst. Elke rij iglo’s heeft twee afvoergoten. Eén goot voor de afvoer van urine, vocht en spoelwater uit de hokken naar de mestopslag en een andere goot voor de afvoer van regenwater naar de sloot. Zo blijven de hokken droog en schoon. De vloer is onder een afschot van 2 procent gestort. De hokken zijn met de achterzijde naar de meest voorkomende regen-/windrichting geplaatst. Rondom de hokken staat voldoende verlichting.”*
- Het realiseren van de nodige nutsvoorzieningen, bestaande uit twee regenwaterputten van elk 20.000 liter, alsook twee putten voor de opvang van mestsappen met een capaciteit van elk 10.000 liter

² De geplande werkzaamheden werden beschreven op basis van de beschrijvende nota die werd aangeleverd door de opdrachtgever.

Figuur 4. Inplantingsplan en doorsnede. Onder: een enkel kalfje in een zogenaamde "glo".

Deze geplande werken maken de opmaak van een archeologienota, die deel uitmaakt van de omgevingsvergunning, noodzakelijk.

Voor meer details en sneden van de geplande toestand wordt naar de **bijlage van dit dossier** verwezen.

1.5 Impact op het archeologietraject

Het geplande kalverplein wordt ingepland op de locatie van een recent afgebroken stalling waarvan de bouwput werd opgevuld met zeefzand.

Op basis hiervan kan redelijkerwijs verondersteld worden dat er binnen het huidige onderzoeksgebied geen kans is op het aantreffen van goed bewaarde archeologische sites. Zie deel 7 van de archeologienota.

In dat opzicht kan dan ook gesteld worden dat de confrontatie tussen de toekomstige werken en een beperkt aantal doorslaggevende aspecten uit de archeologische realiteit van het onderzoeksgebied voldoende aantoont dat verder onderzoek met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid niet tot nuttige kenniswinst leidt en er bijgevolg geen verdere maatregelen nodig zijn.

Bijgevolg bestaat de onderzoeksoopdracht uit het opstellen van een archeologienota met beperkte samenstelling waarin het doorslaggevende aspect dat met aantoonbare zekerheid aantoont dat er geen archeologisch erfgoed op de site aanwezig is besproken wordt. Dit is conform de vigerende *Code Van Goede Praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren*", versie 4.0, §12.5.3.3.

2 Tussentijds besluit

Op basis van de data van de bestaande toestand blijkt dat het terrein heden in gebruik is als een grasplein, maar tot 2016 volledig bebouwd was. Naar aanleiding van de bouw van een overdekt kalverplein op deze locatie is een behoud van het archeologisch erfgoed in situ niet mogelijk. De aan- of afwezigheid hiervan dient te worden onderzocht middels een bureaustudie en een eventueel vooronderzoek zonder of -indien nodig- met ingreep in de bodem.

Maar: op basis van de gekende verstoringen binnen het onderzoeksgebied bestaat het archeologietraject voorafgaand aan het bekomen van een omgevingsvergunning uit een archeologienota “met een beperkte samenstelling”.

3 Bibliografie

Naslagwerken

Antrop M., 2002. *Traditionele landschappen van het Vlaamse Gewest, Versie 6.1*, opgemaakt door de Vakgroep Geografie van de UGent.

Vandeputte O., 1995. *Gids voor Vlaanderen. Toeristische en culturele gids van de Vlaamse gemeenten*, Uitgeverij Lannoo, Tielt.

Online bronnen:

<http://www.geopunt.be/>

http://ccff02.minfin.fgov.be/cadgisweb/?local=nl_BE

<https://geoplannen.ruimteinfo.be/>

4 Lijst van figuren, gebruikt in deel 2

Figuur 1. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van het bodemgebruiksbestand van de regio.	2
Figuur 2. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van het bodembedekkingsbestand. Onder: zicht op het onderzoeksgebied tijdens de controleboringen.	3
Figuur 3. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van het Gewestplan. ..	4
Figuur 4. Inplantingsplan en doorsnede. Onder: een enkel kalfje in een zogenaamde "iglo"	6

ONDERZOEK:
Melle, Dier 68

ONDERDEEL	3
Onderzoeksopdracht: bureaustudie	
<i>©Niets uit deze uitgave mag worden veeelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Hembyse Archeologie.</i>	

INHOUDSOPGAVE

1	Onderzoeksopdracht.....	2
1.1	Onderzoeksdoel.....	2
1.2	Methodiek.....	2
1.3	Personele inzet	3
1.4	Afwijkingen op de CGP	3
1.5	Randvoorwaarden.....	3
2	Tussentijds besluit.....	4
3	Bibliografie	5

1 Onderzoeksopdracht

1.1 Onderzoeksdoel

De huidige onderzoeksopdracht bestaat uit een bureaustudie met een beperkte samenstelling om te bepalen wat het doorslaggevende aspect is dat met aantoonbare zekerheid aangeeft dat er geen archeologisch erfgoed op de site aanwezig is.

Hierbij moeten de volgende onderzoeksvragen worden beantwoord:

- *Wat is de algemene historiek van de site ?*
- *Wat is het doorslaggevend aspect dat met aantoonbare zekerheid aangeeft dat er geen archeologisch erfgoed op de site aanwezig is ?*

1.2 Methodiek

Om de huidige onderzoeksopdracht te volbrengen en een correcte inschatting te maken van het eventueel aanwezige archeologisch erfgoed en kennispotentieel binnen het onderzoeksgebied, worden bestaande en publiek beschikbare bronnen geselecteerd, geraadpleegd en geïnterpreteerd. Dit leidt tot de voorwaardelijkheidsverklaring dat het onderzoek niet exhaustief is en een specifiek doel voor ogen houdt. Daarvoor worden historisch kaart- en fotomateriaal geselecteerd, geraadpleegd en geïnterpreteerd. Alle grondplannen zijn opgemaakt en verwerkt in het cartografisch projectiesysteem Lambert 1972, de basis voor de Belgische topografische kaarten sinds 1972 (tevens conform de CGP).

Aangezien de opmaak van de archeologienota kadert in het Onroerenderfgoeddecreet, is de bureaustudie voor de archeologienota met beperkte samenstelling opgemaakt conform de vigerende "*Code Van Goede Praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren*", versie 4.0.

1.3 Personele inzet

Het bureauonderzoek werd uitgevoerd door erkende archeologen van Hembyse Archeologie, namelijk:

- Hadewijch Pieters (erkend archeoloog, assistent-aardkundige)
- Bart De Smaele (erkend archeoloog, assistent-aardkundige)

Alle geloofsbrieven zijn aantoonbaar via CV.

1.4 Afwijkingen op de CGP

Alle afwijkingen ten opzichte van de Code van Goede Praktijk, de geldende wettelijke basis voor het uitvoeren van archeologisch onderzoek in Vlaanderen, moeten worden gemeld en gemotiveerd.

In het Verslag van Resultaten zijn er geen afwijkingen ten opzichte van de Code van Goede Praktijk. In het Programma van Maatregelen voor dit onderzoeksgebied (cf. Deel 10, Synthese en waardering) worden geen afwijkingen ten opzichte van de Code van Goede Praktijk voorzien.

1.5 Randvoorwaarden

Er zijn geen specifieke randvoorwaarden van toepassing.

Zolang er geen uitsluitel gegeven kan worden aangaande de aan- of afwezigheid van archeologische sporen binnen het onderzoeksgebied, dient het volledige onderzoeksgebied als een archeologische site beschouwd te worden. Concreet betekent dit dat er tot de bekrachtiging van de archeologienota of nota geen bodemingrepen mogen plaatsvinden teneinde het eventueel aanwezige archeologisch bodemarchief niet te vernietigen.

2 Tussentijds besluit

Het archeologisch onderzoek ter hoogte van de Scheldeweg 68 te Melle bestaat uit een bureauonderzoek voor een archeologienota met een beperkte samenstelling. Het huidige (bureau)onderzoek wordt uitgevoerd door gekwalificeerd personeel en conform de Code van Goede Praktijk, versie 4.0.

3 Bibliografie

Naslagwerken

Code Van Goede Praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren, versie 4.0.

ONDERZOEK:

Melle, Dier 68

ONDERDEEL 7

Assessment van aardkundige data

INHOUDSOPGAVE

1	Aardkundige situering	2
1.1	Vaststelling van de voormalige gebouwen	2
1.2	Controleboringen	8
2	Tussentijds besluit	10
3	Bibliografie.....	11
4	Lijst van figuren	12

1 Aardkundige situering

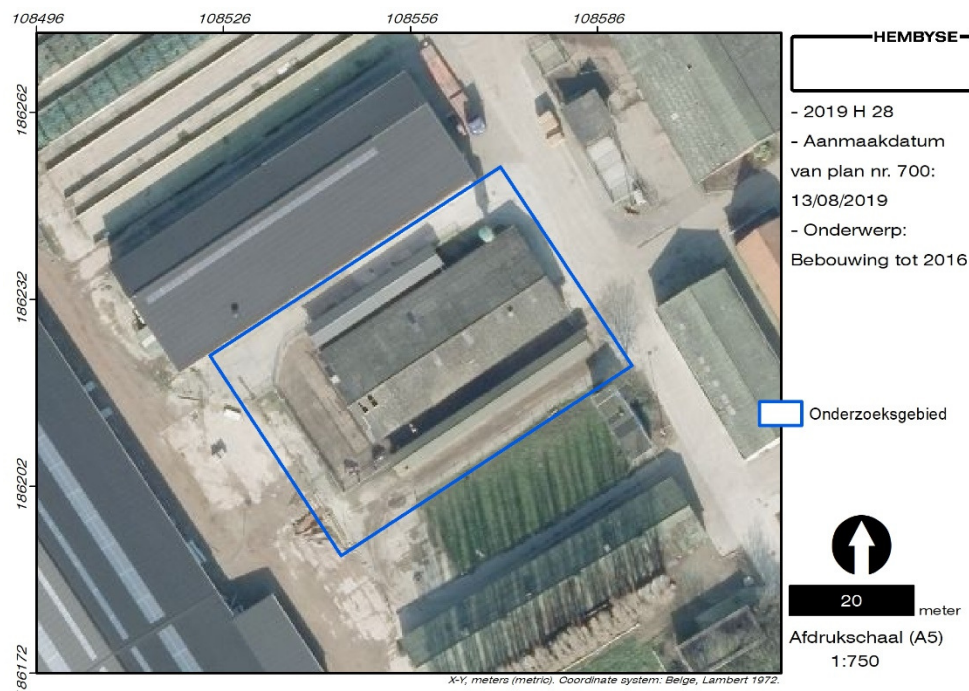
1.1 Vaststelling van de voormalige gebouwen

Reeds bij de voorbesprekingen voor de uitvoering bleek uit de documentatie van de initiatiefnemer dat het onderzoeksgebied tot in 2016 bebouwd was geweest. Bij de afbraak van deze bebouwing zijn de bestaande funderingen uitgegraven en is de bouwput met zeefzand aangevuld. Uit de vorderingsstaat¹ van de afbraakwerken kon worden afgeleid dat er een recente aanvulling was gebeurd (cf. infra).

Onderstaande orthofoto's geven een duidelijk beeld van deze evolutie.

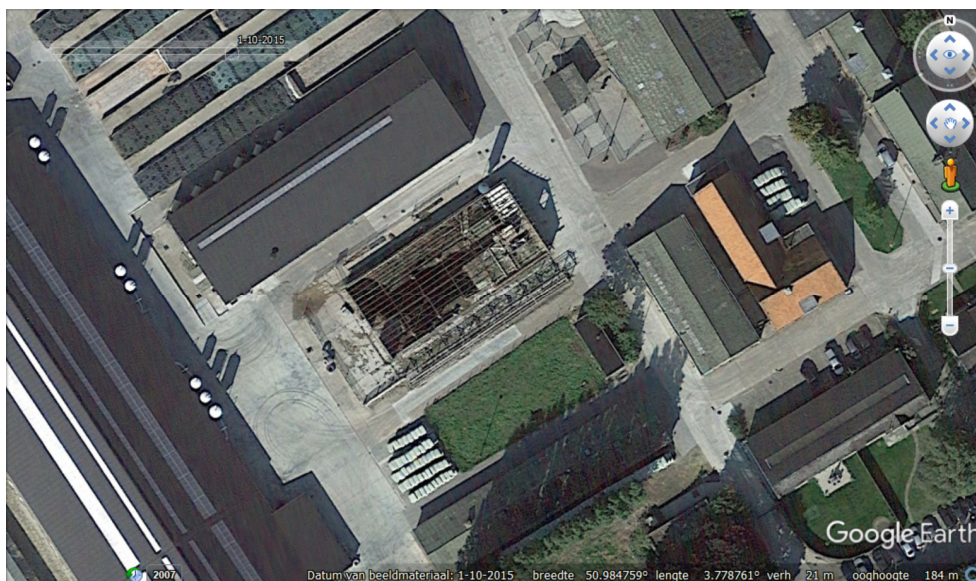
---

¹ Deze vorderingsstaat is een deel van de boekhouding van de initiatiefnemer, dit originele document kan desgewenst bij de initiatiefnemer worden opgevraagd.

Figuur 1. De bebouwing tot 2016 (© initiatiefnemer).

Binnen het onderzoeksgebied was eertijds sprake van een stalling met omliggende verharding en paden. In de periode 2015-2016 is het gebouw ontmanteld (wegname van de asbest dakbedekking en daarna afbraak van het gebouw). Hiervan zijn in de data van Geopunt geen orthofoto's beschikbaar, maar de luchtfoto's van Google Earth bieden de nodige aanvulling.

Figuur 2. Beelden van het onderzoeksgebied na het verwijderen van de dakbedekking.

Op bovenstaande foto is zichtbaar hoe het dak is verwijderd en de rest van het gebouw klaar is voor sloop. Van deze fase beschikt de initiatiefnemer ook over een foto tijdens de werken. Na de sloop zijn ook alle ondergrondse massieven uitgebroken en is de bouwput van circa 920m² aangevuld met 398 ton zeefzand (=breekzand; gerekend aan een gewicht van 1,5 ton per kubieke meter verdicht breekzand is dit een dikte van circa 30 centimeter). Dit zeefzand werd tijdens de controleboringen met zekerheid aangetroffen (cf. infra) en hiervan is ook een hoeveelheid gekend (zie uittreksel van de vorderingsstaat).

Google Earth biedt bovendien een foto net ná de sloopwerken, waarbij de bouwput duidelijk herkenbaar is als een natte depressie (door de uitgraving).

Nr. 1	Nr. 2	Beschrijving	Eh1	Eh2	Hoeveelheden				Eenheids- prijs	Bedragen			
					Voorzien	Vorig	Heden	Totaal		Voorzien	Vorig	Heden	Totaal
1		Betonneren van vloerplaat thv afgebroken laadkaai TV115	TP		1,000		1,000	1,000	5 120,00	5 120,00		5 120,00	5 120,00
		- maken van kofring diepte 55cm met streepuut copro gekeurd											
		- gieten van betonplaat 20cm gewapend											
		- boren van ankerstaven bestaande vloerplaat om de 40cm											
		- inzagen nieuwe vloerplaat											
2		Aanvullen put afgebroken stal D68											
		- aanleven zeefzand	fon	VH	370,000		398,290	398,290	2,85	1 054,50		1 135,13	1 135,13
		- nivelleren en verdichten zeefzand	TP		1,000		1,000	1,000	3 850,00	3 850,00		3 850,00	3 850,00

Figuur 3. Beeld van de gedeeltelijk aangevulde bouwput. Onder: uittreksel uit de vorderingsstaat van de afbraakwerken.

De aangevulde bouwput is blijven liggen en is ondertussen (2019) gedeeltelijk begroeid met gras. Dit is de situatie zoals herkenbaar op het meest recente orthofotomateriaal van Geopunt.

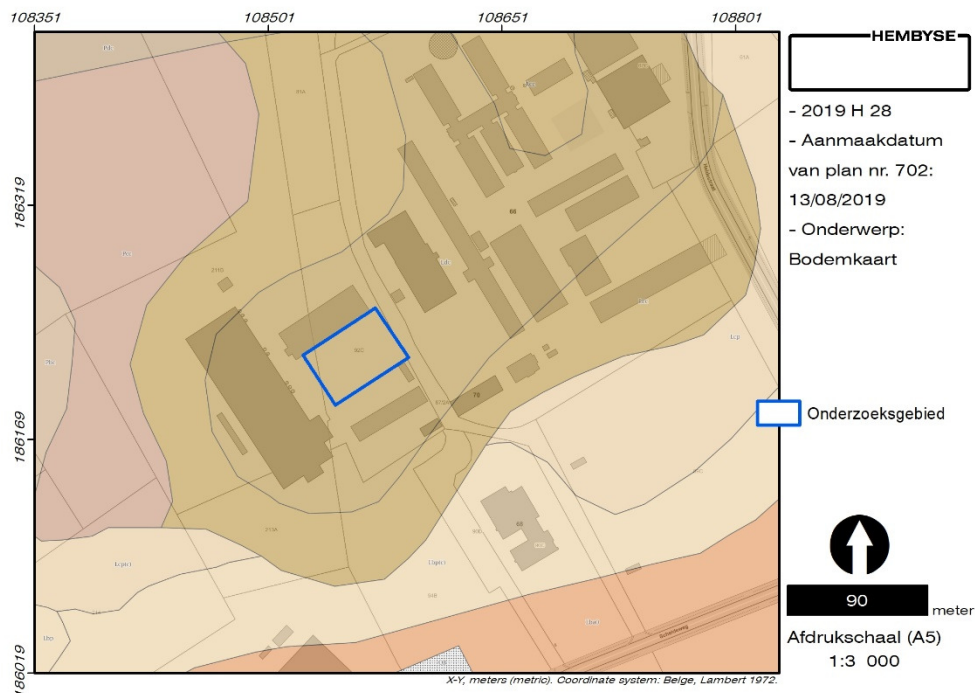

Figuur 4. De huidige situatie.

Het bouwen en afbreken van de stallingen hebben een gigantische impact op de bodem en het bodemarchief: men kan stellen dat er van het bodemarchief niks bewaard is, wanneer het voormalige landgebruik akkerland is geweest. Deze voormalige situatie is gekarteerd in de bodemtypes van het gebied.

Het onderzoeksgebied is gekarteerd als het bodemtype Ldc, wat neerkomt op een matig natte zandleembodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B horizont.

Figuur 5. Situering van het onderzoeksgebied op de bodemkaart.

Met andere woorden, het onderzoeksgebied zou een voormalig akkerland moeten zijn, met een bouwvoor van circa 30 centimeter dik, waaronder de voornoemde verbrokkelde textuur B-horizont zich zou moeten bevinden. Op dit niveau kunnen de eerste archeologische sporen zich manifesteren. Op basis van de voorgaande luchtfoto's en de kennis van de afbraakwerken kan men echter redelijkerwijs veronderstellen dat deze bodemopbouw verstoord is en dat het (archeologisch) bodemarchief tevens verstoord is.

Om de aanwezigheid van het zeefzand en dus de verstoring van de bodem te controleren, werden op 12 augustus 2019 controleboringen geplaatst.

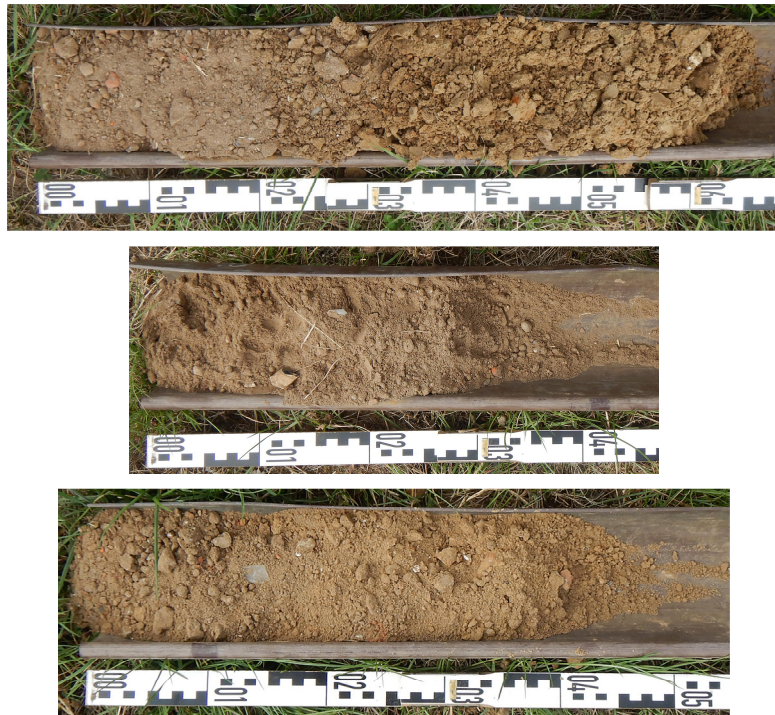
1.2 Controleboringen

Volgend op het plaatsbezoek werden drie controleboringen uitgevoerd, of alsnog betracht. De controleboringen zijn meer uitvoerig beschreven dan volgens het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 noodzakelijk is, dit heeft een kwalitatief product tot doel. Voor de foto's en boorkolommen wordt naar de bijlage verwezen. Het doel van de controleboringen was echter een inzicht te verkrijgen in de aanwezigheid en de dikte van het zeefzand op de bouwplaats.

Figuur 6. Situering van de controleboringen binnen het onderzoeksgebied.

Voor controleboringen 2 en 3 waren verschillende pogingen noodzakelijk, doordat in het zeefzand grote fragmenten bouwpuin aanwezig waren. Uiteindelijk bleek uit de controleboringen inderdaad dat het volledige terrein minstens uit 65 centimeter aanvulling met puinrijk zeefzand bestaat. Controleboring 1 kon worden geplaatst tot een diepte van 65 centimeter, waarbij een laag zeer groot puinrijk zand werd aangetroffen, waaronder een laag puinrijke leem. Op een diepte van 65 centimeter was een ondoordringbare laag of een fragment bouwpuin aanwezig. Het bovenste pakket van circa 30 centimeter is het aangevoerde breeksand, de onderliggende laag is een laag die getuigt van de afbraak van de voormalige gebouwen en het uitbreken van ondergrondse massieven.

Figuur 7. Terreinopname van Boring 1, 2 en 3.

Boringen 2 en 3 gaven een vergelijkbaar beeld, namelijk van een droog zand met een relatief grote hoeveelheid bouwpuin in de bijmenging. Respectievelijk op circa 30 en circa 35 centimeter kon niet verder worden geboord omwille van een ondoordringbare laag of fragment puin.

Deze gegevens duiden dus op een situatie waarbij een bestaand gebouw tot minimaal 65 centimeter diep is uitgebroken, maar vermoedelijk nog dieper, aangezien boring 1 getuigt van een ondoordringbare laag. Met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid is de volledige zone van het gebouw (en dus ook het grootste deel van het onderzoeksgebied, i.e. het heden onverharde deel) tot circa 1 meter onder het maaiveld verstoord. In een confrontatie met de kennis dat het bodemarchief zich in een Ldc-bodemtype zou moeten bevinden, kan worden gesteld dat het bodemarchief volledig verstoord is.

2 Tussentijds besluit

De bodemkundige data en de kennis van de bouwhistoriek van de site, geven duidelijke aanwijzingen voor de volledige afwezigheid van een bewaard bodemarchief:

1. Het gebied is gekarteerd als een leembodem in een voormalig akkerland. Dit impliceert een bodemarchief met archeologische sporen op een beperkte diepte onder het maaiveld, i.e. circa 30-40 centimeter diep.
2. Het onderzoeksgebied bevindt zich binnen een reeds volledig bebouwd complex, er zijn geen mogelijkheden tot het kaderen van archeologische sporen en structuren in een ruimere context.
3. De site is in de 20^e eeuw bovendien ook bebouwd geweest met een stalling, waarrond verhardingen, rioleringen en dergelijke meer zijn gebouwd. Uit de gegevens van de afbraak van dit gebouw en de controleboringen blijkt dat het gebouw volledig is afgebroken en 43% van het onderzoeksgebied tot 1 meter onder maaiveld is verstoord. In een voormalig akkerland is de verstoring van het bodemarchief totaal.
4. De overige delen van het onderzoeksgebied bestaan uit betonverhardingen (deze worden standaard aangebracht tot onder de teelaarde), waaronder afvoerbuizen en nutsvoorzieningen aanwezig zijn. Ook hier is de verwachte verstoring van het bodemarchief groot.

3 Bibliografie

Naslagwerken

Bogemans F., 2007. *Toelichting bij de Quartairgeologische Kaart. Kaartblad 29 Kortrijk*, Vlaamse overheid, Dienst Natuurlijke Rijkdommen, Brussel.

Borremans M., 2015. *Geologie van Vlaanderen*, Academia Press, Gent.

De Moor G., 1997. *Toelichting bij de Quartairgeologische Kaart, Kaartblad 21 Tielt*, Gent.

Van Ranst E. & Sys C., 2000. *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen (Schaal 1:20 000)*, Universiteit Gent, Gent.

Van Zijverden W. & De Moor J., 2014. *Het groot profielenboek; Fysische geografie voor archeologen*, Leiden.

Online bronnen:

<http://www.geopunt.be/>

<https://www.dov.vlaanderen.be/>

4 Lijst van figuren

Figuur 1. De bebouwing tot 2016 (© initiatiefnemer).....	3
Figuur 2. Beelden van het onderzoeksgebied na het verwijderen van de dakbdekking.....	4
Figuur 3. Beeld van de gedeeltelijk aangevulde bouwput. Onder: uittreksel uit de vorderingsstaat van de afbraakwerken.....	5
Figuur 4. De huidige situatie.....	6
Figuur 5. Situering van het onderzoeksgebied op de bodemkaart.	7
Figuur 6. Situering van de controleboringen binnen het onderzoeksgebied.....	8
Figuur 7. Terreinopname van Boring 1, 2 en 3.	9

ONDERZOEK:

Melle, Dier 68

ONDERDEEL

10

Synthese en waardering

INHOUDSOPGAVE

1	Synthese.....	2
1.1	Datering en interpretatie van de dataset.....	2
1.1.1	Volledigheid van de dataset	2
1.1.2	Huidige dataset	3
1.1.3	Waardering van de archeologische site	3
1.1.4	Impact van de geplande werken	4
1.2	Vervolgtraject.....	5
1.2.1	Antwoord op de onderzoeksvragen	5
1.2.2	Afweging van de te nemen maatregelen	6
1.2.3	Bepaling van de te nemen maatregelen	7
1.2.4	Randvoorwaarden	7
2	Bibliografie.....	8

1 Synthese

1.1 Datering en interpretatie van de dataset

1.1.1 Volledigheid van de dataset

Het onderzoek kadert in de aanvraag van een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van stedenbouwkundige handelingen (de bouw van een overdekt kalverplein).

Het uitgevoerde vooronderzoek dat in het Verslag van Resultaten is verwerkt, is een vooronderzoek zonder ingreep in de bodem in de vorm van een **bureaustudie voor een archeologienota met beperkte samenstelling**.

Het bureauonderzoek kon volledig worden uitgevoerd:

- het plangebied kon worden afgebakend
- reeds verstoorde zones zijn in kaart gebracht (= uitgebroken en aangevulde funderingen van voormalig gebouw)
- de noodzakelijke aardkundige indicatoren van het onderzoeksgebied zijn onderzocht
- er is een inzicht verworven in de geplande werken binnen het projectgebied waardoor de potentiële impact op het bodemarchief duidelijk is geworden

Het vooronderzoek heeft, in zijn huidige vorm, de mogelijkheid geboden een bodemkundig overzicht van het onderzoeksgebied te schetsen en om op basis van de gegenereerde dataset gepaste maatregelen –enkel indien er aanwijzingen zijn voor bewaarde archeologische sites- voor het verdere verloop van het archeologische traject uit te tekenen.

1.1.2 Huidige dataset

Op basis van een confrontatie tussen de bestaande toestand en de bodemkundige evolutie van het onderzoeksgebied kan men besluiten dat het gebied een akkerland is geweest, waarop een stalling is gebouwd en recent terug afgebroken. De bouwput is opgevuld tot een diepte van 65 – 100 centimeter onder het maaiveld. De verstoring van het bodemarchief is dus zeer groot. Er kan met zekerheid worden gesteld dat er geen archeologische sporen en structuren meer aanwezig zijn.

1.1.3 Waardering van de archeologische site

Op basis van de gegevens uit het verslag van resultaten kan dus worden gesteld dat:

- Het gebied is gekarteerd als een leembodem in een voormalig akkerland. Dit impliceert een bodemarchief met archeologische sporen op een beperkte diepte onder het maaiveld, i.e. circa 30-40 centimeter diep.
- Het onderzoeksgebied bevindt zich binnen een reeds volledig bebouwd complex, er zijn geen mogelijkheden tot het kaderen van archeologische sporen en structuren in een ruimere context.
- De site is in de 20^e eeuw bovendien ook bebouwd geweest met een stalling, waarrond verhardingen, rioleringen en dergelijke meer zijn gebouwd. Uit de gegevens van de afbraak van dit gebouw en de controleboringen blijkt dat het gebouw volledig is afgebroken en 43% van het onderzoeksgebied tot 1 meter onder maaiveld is verstoord. In een voormalig akkerland is de verstoring van het bodemarchief totaal.
- De overige delen van het onderzoeksgebied bestaan uit betonverhardingen (deze worden standaard aangebracht tot onder de teelaarde), waaronder afvoerbuizen en nutsvoorzieningen aanwezig zijn. Ook hier is de verwachte verstoring van het bodemarchief groot.

Op basis van deze data kan dus worden gesteld dat de kans op de aanwezigheid van goed bewaarde archeologische sporen en structuren nihil is. Bijgevolg kan worden besloten dat het kennisvermeerderingspotentieel van de site onbestaande is.

1.1.4 Impact van de geplande werken

Op basis van de inzichten, verworven in de geplande werken binnen het projectgebied, kan worden gesteld dat de impact van de geplande werken bestaan uit

- Het aanleggen van een nieuwe verharding die wordt aangesloten op de bestaande verharding
- Het overkappen van het nieuwe “kalverplein”.
- Het realiseren van de nodige nutsvoorzieningen, bestaande uit twee regenwaterputten alsook twee putten voor de opvang van mestsappen

Er wordt uitgegaan van een integrale verstoring van de bodem, maar op basis van de aardkundige data en de kennis van de aanvulling van de bouwput, is de kans op het aantreffen van (goed bewaarde) archeologische sporen daarbinnen zo goed als nihil. Bovendien is de voetafdruk van het nieuwe gebouw niet substantieel anders dan het reeds afgebroken gebouw.

Op basis hiervan kan worden besloten dat er geen verdere maatregelen voor het opsporen en het waarderen van eventueel aanwezige archeologische sporen en structuren genomen dienen te worden.

1.2 Vervolgtraject

1.2.1 Antwoord op de onderzoeksvragen

Voorafgaand aan het onderzoek is een aantal onderzoeksvragen gesteld, die onderliggend kader vormen voor de opzet van het onderzoek.

Bureauonderzoek:

- *Wat is de algemene historiek van de site?*
Het onderzoeksgebied was tot aan het begin van de 21^e eeuw bebouwd met een stalling, die in 2015-2016 is afgebroken. De daarbij ontstane bouwput is opgevuld met zeefzand.
- *Wat is het doorslaggevende aspect dat met aantoonbare zekerheid aangeeft dat er geen archeologisch erfgoed op de site aanwezig is?*
Het onderzoeksgebied is tot 1 meter onder het maaiveld aangevuld met zeefzand, naar aanleiding van de afbraakwerken. De uitgraving en de hiervan getuigende aanvulling zorgen voor een integrale verstoring van het bodemarchief. Bijgevolg kan gesteld worden dat alle archeologische sporen en structuren, indien deze aanwezig waren, volledig zijn vernield.
- *Is vervolgonderzoek noodzakelijk?*
Er is geen verder onderzoek noodzakelijk.

1.2.2 Afweging van de te nemen maatregelen

Het volledige archeologietraject wordt bepaald als een traject van verschillende onderzoeksmethodes, waarbij dient te worden afgewogen of deze individuele onderzoeksmethodes mogelijk, nuttig, schadelijk en/of noodzakelijk zijn. In deze fase van het onderzoekstraject is een bureauonderzoek met beperkte samenstelling uitgevoerd en de onderstaande tabel geeft weer welke onderzoeksmethodes in het volledige archeologietraject MOGELIJK, NUTTIG, SCHADELIJK en NOODZAKELIJK zijn.

<i>Soort onderzoek</i>	<i>Mogelijk</i>	<i>Nuttig</i>	<i>Schadelijk</i>	<i>Noodzakelijk</i>	<i>Evaluatie</i>
Bureauonderzoek	JA	JA	NEE	JA	Is reeds uitgevoerd.
Archiefonderzoek	JA	NEE	NEE	NEE	Niet noodzakelijk, er is voldoende data beschikbaar.
Geofysisch onderzoek	NEE	NEE	NEE	NEE	De bodembedekking laat dit niet toe.
Veldkartering	NEE	NEE	NEE	NEE	De bodembedekking laat dit niet toe.
Landschappelijke boringen	JA	NEE	NEE	NEE	De huidige kennis van de bodem biedt geen onderzoeksvragen voor landschappelijke boringen.
Verkennde en waarnemende archeologische boringen	JA	NEE	NEE	NEE	De huidige kennis van de bodem biedt geen onderzoeksvragen voor landschappelijke boringen.
Proefsleuven	JA	NEE	NEE	NEE	Er zijn geen aanwijzingen meer voor een bewaard bodemarchief.
Andere	NEE	NEE	NEE	NEE	Nvt.

Op basis van deze evaluatie van het reeds gevolgde archeologietraject, kan worden gesteld dat er geen verdere maatregelen dienen te worden genomen (zie §Randvoorwaarden).

1.2.3 Bepaling van de te nemen maatregelen

Niet van toepassing, er dienen geen maatregelen te worden genomen.

In deze optiek is het uittekenen van het vervolgtraject niet noodzakelijk en het omschrijven van gedetailleerde maatregelen is niet noodzakelijk.

1.2.4 Randvoorwaarden

Op basis van de beschikbare data kan worden gesteld dat de kans op het aantreffen van archeologische resten die een potentieel op kenniswinst herbergen, heel erg klein is. Er wordt geen verder onderzoek geadviseerd en het opnemen van randvoorwaarden bij de omgevingsvergunning is niet noodzakelijk.

Na het bekomen van de omgevingsvergunning voor de geplande bouwwerken is de melding van archeologische toevalsvondsten wettelijk verplicht (artikel 5.1.4 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013).

2 Bibliografie

Naslagwerken

Vandeputte O., 1995. *Gids voor Vlaanderen. Toeristische en culturele gids van de Vlaamse gemeenten*, Uitgeverij Lannoo, Tielt.

Online bronnen:

<http://www.geopunt.be/>

<https://www.dov.vlaanderen.be/>

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/>

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/>

<https://cai.onroerenderfgoed.be/>

<http://uurl.kbr.be>

<https://www.cartesius.be/>

Hembyse Archeologie is een handelsnaam van Hembyse bvba.

Maatschappelijke zetel: Kastanjestraat 26, 9000 Gent

BTW: BE 0677.720.687

IBAN: BE25890214307282

BIC: VDSP BE 91

Tel. 0032 472 89 97 66

E-mail: info@hembyse.net

Web: www.hembyse.net

HEMBYSE